

**MINISTER KULTURY,
DZIEDZICTWA NARODOWEGO
I SPORTU**

DKN-WK.0801.11.2020

Warszawa, 26 stycznia 2021 r.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zakres kontroli	Działalność finansowa, organizacja i jakość pracy oraz jakość zarządzania Instytutem Sportu – Państwowym Instytutem Badawczym w 2019 r.
Nazwa i adres kontrolowanej jednostki	Instytut Sportu – Państwowy Instytut Badawczy (dalej: „Instytut” lub „IS-PIB”) ul. Trylogii 2/16, 01-982 Warszawa
Osoby pełniące funkcje kierownicze w okresie kontrolowanym	Urszula Włodarczyk – Dyrektor Instytutu. Krzysztof Przygoda – Zastępca Dyrektora ds. Organizacji i Rozwoju. Mariusz Jacek Ozimek – Zastępca Dyrektora ds. Badań i Wdrożeń.
Osoby pełniące funkcje kierownicze podczas kontroli	Urszula Włodarczyk – Dyrektor Instytutu. Mariusz Jacek Ozimek – Zastępca Dyrektora ds. Badań i Wdrożeń.
Imię, nazwisko, stanowisko sł. kontrolera i nr upoważnienia	Justyna Banaczkowska – główny specjalista w Departamencie Kontroli i Nadzoru Ministerstwa Sportu ¹ , upoważnienie nr 21/2020 z dnia 3 września 2020 r. Małgorzata Zaręba – starszy specjalista w Departamencie Kontroli i Nadzoru Ministerstwa Sportu, upoważnienie nr 20/2020 z dnia 3 września 2020 r.
Termin czynności kontrolnych	10 września – 30 października 2020 r.
Podstawa prawna kontroli	Art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych ² oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej ³ .
Cel kontroli	Ocena działalności finansowej, organizacji i jakości pracy oraz jakości zarządzania Instytutem w 2019 r.

¹ Dalej: „Ministerstwo” lub „MS”.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1383, dalej: „ustawa o instytutach badawczych”.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 224, dalej: „ustawa o kontroli w administracji rządowej”.

Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu⁴ ocenia pozytywnie działalność Instytutu Sportu – Państwowego Instytutu Badawczego w 2019 r. w zakresie finansowym oraz organizacji i jakości pracy. Natomiast obszar jakości zarządzania Instytutem Minister ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości.⁵

W ramach kontroli działalności finansowej stwierdzono, że plan i sprawozdanie finansowe zostały sporządzone zgodnie z przepisami oraz przedstawione do zaopiniowania właściwym organom. Sprawozdanie finansowe zostało poddane badaniu przez biegłego rewidenta. Dla działalności dodatkowej zostało wyodrębnione konto bankowe. Instytut w 2019 r. uzyskał ujemny wynik finansowy w wysokości 1.985.259,72 zł, co spowodowane było wyłączeniem ze struktury IS – PIB Zakładu Badań Antydopingowych.

Stwierdzone w ramach ww. obszaru uchybienia dotyczyły umieszczenia na trzech ze 165 badanych dowodów księgowych błędnej kwoty dofinansowania z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej⁶ oraz wprowadzenia do ewidencji księgowej błędnego numeru dwóch dokumentów. Ponadto w dwóch sprawozdaniach końcowych z realizacji dwóch umów o dofinansowanie odnośnie dwóch dokumentów wpisano błędny numer dowodu lub błędną datę jego wystawienia.

W zakresie organizacji i jakości pracy stwierdzono, że działalność Rady Naukowej w zakresie realizacji zadań zgodnie z ustawą o instytutach badawczych oraz działalność Dyrektora w zakresie ustalenia Planu działalności Instytutu na 2019 r., przedstawienia Sprawozdania z działalności za 2019 r., spełniały wszystkie wymogi wynikające z przepisów. Cele założone w Planie działalności Instytutu na 2019 r., tj. m.in.: upowszechnianie sportu dzieci i młodzieży oraz podnoszenie kompetencji kadr trenerskich, były realizowane. Jednakże jeden z głównych celów, tj. wzmocnienie potencjału kadrowego, nie został w pełni osiągnięty.

Obszar dotyczący jakości zarządzania Instytutem oceniono pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości. Dyrektor Instytutu spełnił ustawowe warunki w zakresie podpisywania umów o zakazie prowadzenia działalności konkurencyjnej wobec Instytutu oraz wydawania zgody na dodatkowe zatrudnienie. Statut Instytutu został dostosowany do wymogów ustawy o instytutach badawczych.

Nieprawidłowość wykazana w obszarze jakości zarządzania Instytutem polegała na niepowołaniu Komisji dyscyplinarnej w IS – PIB po upływie kadencji członków komisji w dniu 11 stycznia 2019 r. Nowa Komisja została powołana 25 lutego 2020 r., tj. po ponad roku od upływu kadencji poprzedniej Komisji. Należy jednak zauważyć, iż w ww. okresie nie były prowadzone w Instytucie postępowania dyscyplinarne. Stwierdzone ponadto uchybienia dotyczyły Karty obiegowej – załącznika do Regulaminu Pracy, w której zawarto nieaktualne informacje odnośnie komórek organizacyjnych Instytutu. Ponadto stwierdzono,

⁴ Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu powołany na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu (Dz. U. poz. 1717).

⁵ Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywną, pozytywną mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywną. W sytuacji znacznego stopnia skomplikowania zagadnień w danym obszarze, bądź utrudnionej możliwości dokonania oceny według wskazanej skali, dopuszcza się możliwość zastosowania oceny opisowej.

⁶ Dalej: „FRKF”.

że w stosowanym wzorze umowy zlecenie nie wskazywano pełnej nazwy umowy wbrew zapisom załącznika nr 4 do zarządzenia Dyrektora Instytutu nr 8/2017.

Należy również wskazać uchybienie w zakresie stosowania przez pracowników Instytutu kart magnetycznych w celu potwierdzenia przybycia do pracy oraz wyjścia z pracy. Z 60 zbadanych raportów czasu i obecności pracowników Instytutu w trzech przypadkach nie odnotowano w systemie telepracy pracownika, a w jednym przypadku wykazano brak rejestracji wyjścia pracownika.

Pozytywnie oceniono wykonanie zaleceń pokontrolnych z poprzedniej kontroli przeprowadzonej przez Ministra Sportu i Turystyki.

Ustalenia kontroli

I. Uregulowania prawno-administracyjne.

Instytut Sportu z siedzibą w Warszawie został utworzony 4 listopada 1977 r., a zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym został 6 grudnia 2004 r. pod numerem 0000223239. W dniu 10 listopada 2015 r. Instytutowi został nadany status państwowego instytutu badawczego w rozumieniu ustawy o instytutach badawczych i stał się państwową jednostką organizacyjną, wyodrębnioną pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym. Nadzór nad Instytutem został przypisany ministrowi właściwemu do spraw kultury fizycznej.

Zgodnie z § 7 statutu Instytutu⁷ jego przedmiotem działania było:

- 1) prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych w obszarze ochrony zdrowia i kultury fizycznej,
- 2) prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych,
- 3) przystosowywanie i wdrażanie wyników badań naukowych i prac rozwojowych do potrzeb praktyki.

Zgodnie z § 11 statutu organami Instytutu były dyrektor i rada naukowa.

(Dowód: akta kontroli str. 200)

II. Działalność Instytutu.

Instytut w 2019 r. wykonywał działalność podstawową oraz inną niż podstawowa zgodnie z art. 2 ust. 1 i 4 ustawy o instytutach badawczych.

W Instytucie w ramach działalności podstawowej prowadzono badania naukowe i prace rozwojowe, w tym w obszarze ochrony zdrowia i kultury fizycznej, nauk społecznych oraz przystosowywano i wdrażano ich wyniki do potrzeb praktyki. Ww. działalność prowadzona była w ramach funduszy z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Narodowego Centrum Nauki, Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz projektów unijnych⁸.

Na działalność inną niż podstawowa w 2019 r. składał się wynajem powierzchni biurowych, najem pokoi gościnnych oraz inne usługi komercyjne.

(Dowód: akta kontroli str. 10-24, 200)

⁷ Statut uchwalony przez Radę Naukową w dniu 8 czerwca 2017 r. oraz zatwierdzony przez Ministra Sportu i Turystyki w dniu 20 czerwca 2017 r. dalej: „Statut”.

⁸ Disability Coach E&L (280.03) i ESSA.

III. Ustalenia kontroli w poszczególnych obszarach.

A. Działalność finansowa.

1. Plan finansowy.

Plan finansowy na 2019 r. oraz jego zmiany zostały sporządzone zgodnie z art. 18 ust. 10–11 ustawy o instytutach badawczych, a także zostały pozytywnie zaopiniowane przez Radę Naukową⁹ zgodnie z art. 18 ust. 12 ustawy o instytutach badawczych oraz § 16 ust. 1 pkt 7 statutu.

(Dowód: akta kontroli str. 10-24, 200)

2. Sprawozdanie finansowe i analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej Instytutu.

Instytut wywiązał się z obowiązku określonego w art. 52 ustawy o rachunkowości¹⁰ sporządzając sprawozdanie finansowe za 2019 r. w dniu 24 marca 2020 r., tj. przed upływem trzech miesięcy od dnia bilansowego.

Sprawozdanie, zgodnie z opinią biegłego dokonującego badania sprawozdania, zostało sporządzone w sposób prawidłowy oraz zawierało wszystkie niezbędne elementy określone w art. 45 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Sprawozdanie finansowe za 2019 r. zostało pozytywnie zaopiniowane przez Radę Naukową¹¹ zgodnie z §16 ust. 1 pkt 8 statutu.

Zgodnie ze Sprawozdaniem finansowym za rok 2019 w bilansie sporządzonym na dzień 31 grudnia 2019 r. po stronie aktywów i pasywów wykazano sumę 21.897.813,60 zł.

W rachunku zysków i strat w roku 2019 wykazano przychody netto ze sprzedaży w kwocie 17.966.905,72 zł, które były niższe o 645.489,11 zł od przychodów w roku poprzednim. Instytut osiągnął w 2019 r. ujemny wynik finansowy – stratę netto w wysokości 1.985.259,72 zł.

Dyrektor Instytutu wyjaśniła, że *strata była spowodowana przede wszystkim wyłączeniem ze struktur Instytutu Sportu – PIB Zakładu Badań Antydopingowych, który od 1 stycznia 2019 r. stał się samodzielną jednostką pn. Polskie Laboratorium Antydopingowe. Zgodnie z decyzją Ministra Sportu i Turystyki z dnia 2 stycznia 2019 r. Instytut Sportu – PIB zobowiązany został do przekazania majątku trwałego oraz należności (...).*

Rada Naukowa wyraziła pozytywną opinię o pokryciu straty netto Instytutu Sportu¹² z funduszu podstawowego w wysokości 1.513.621,72 zł oraz z funduszu rezerwowego w wysokości 471.638,00 zł.

W dniu 28 września 2020 r. Minister Sportu zatwierdził sprawozdanie finansowe Instytutu za 2019 r. zgodnie z art. 18 ust. 13 ustawy o instytutach badawczych. Ponadto w oparciu o zapisy art. 19 ust. 5 powyższej ustawy Minister Sportu postanowił stratę netto osiągniętą przez Instytut w 2019 r. w kwocie 1.985.259,72 zł pokryć z funduszu podstawowego w wysokości 1.513.621,72 zł oraz z funduszu rezerwowego w wysokości 471.638,00 zł.

(Dowód: akta kontroli str. 10-24, 200)

⁹ Uchwałą nr 17/2019 Rady Naukowej z dnia 12 czerwca 2019 r.

¹⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 351, z późn. zm., dalej: „ustawa o rachunkowości”.

¹¹ Na podstawie podjętej uchwały nr 29/2017 z dnia 8 czerwca 2017 r.

¹² Na podstawie podjętej uchwały nr 06/2020 z dnia 14 maja 2020 r.

3. Zasady (polityka) rachunkowości oraz procedury obiegu dokumentów i kontroli finansowej.

Instytut stosował w badanym okresie zasady rachunkowości opisane w dokumencie pn. „Polityka Rachunkowości Instytutu Sportu – Państwowego Instytutu Badawczego” wprowadzone zarządzeniem Dyrektora Instytutu nr 55/2016 z dnia 12 grudnia 2016 r.¹³

(Dowód: akta kontroli str. 200, 227-228)

Stwierdzono, że w obowiązujących w Instytucie „Zasadach opisywania dokumentów księgowych w Instytucie Sportu”¹⁴, zawarto nieistniejący dział Logistyki, Inwestycji i Organizacji Usług oraz stanowiska: dyrektora ds. nauki oraz kierownika Zespołu Badań i Certyfikacji.

Kontrolą objęto 165 losowo wybranych dowodów księgowych (na łączną kwotę 3.009.429,99 zł) z 7745 (na łączną kwotę 10.964.895,77 zł) wystawionych w ramach realizacji 12 umów o dofinansowanie¹⁵.

Minimalne wymogi, jakie powinny spełniać dowody księgowe, zostały określone w art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którymi dowody księgowe powinny być rzetelne, wolne od błędów rachunkowych oraz powinny zawierać informacje o sprawdzeniu ww. dokumentu. Natomiast zgodnie z art. 25 ustawy o rachunkowości, wszelkie stwierdzone błędy powinny być poprawione przez skreślenie dotychczasowej treści i wpisanie nowej, z zachowaniem czytelności błędnego zapisu oraz umieszczenie daty i podpisu osoby dokonującej korekty.

Zgodnie z treścią umów o dofinansowanie, dokumenty finansowe powinny zawierać treść dotyczącą numeru umowy o dofinansowanie, datę podpisania umowy oraz kwotę sfinansowania faktury w ramach środków z danej umowy.

¹³ Zarządzenie Dyrektora Instytutu nr 55/2016 z dnia 12 grudnia 2016 r., w sprawie wprowadzenia „Polityki Rachunkowości Instytutu Sportu – Państwowego Instytutu Badawczego” zmienione zarządzeniem Dyrektora Instytutu nr 11/2018 z dnia 7 lutego 2018 r., w sprawie zmian polityki rachunkowości dalej: „polityka rachunkowości”.

¹⁴ Wprowadzone zarządzeniem Dyrektora Instytutu nr 37/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r.

¹⁵ 1) umowa nr 2019.003.0223/Sub.B/DS.-SKS/10,15/AM z dnia 28 stycznia 2019 r. o dofinansowanie realizacji zadania publicznego ze środków finansowych FRKF polegającego na rozwijaniu sportu dzieci i młodzieży w ramach Programu „Szkolny Klub Sportowy”; 2) umowa nr 2019/0158/0305/UDot/72/DSW z dnia 11 kwietnia 2019 r. o dofinansowaniu zadania publicznego ze środków budżetu państwa polegającego na wspieraniu procesu szkolenia zawodników kadry narodowej w przygotowaniach olimpijskich, igrzysk paraolimpijskich, igrzysk głuchych oraz mistrzostw świata i Europy w latach 2019 – działalność Zespołu Naukowo-Badawczego; 3) umowa nr 2019.0009/0305/UDot/DSW z dnia 6 lutego 2019 r. dotycząca finansowania zadania publicznego ze środków budżetu państwa polegającego na doskonaleniu kadr kultury fizycznej w ramach Akademii Zarządzania Sportem; 4) umowa nr 2019/0199/0305/UDot/72/DSW z dnia 17 kwietnia 2019 r. dotycząca finansowania zadania publicznego ze środków budżetu państwa polegającego na doskonaleniu kadr kultury fizycznej w ramach Akademii Trenerskiej; 5) umowa nr 2019/0139/0223/Sub.B/DS.-SWD/12/MP z dnia 26 kwietnia 2019 r. o dofinansowanie realizacji zadania publicznego ze środków finansowych FRKF polegającego na rozwijaniu sportu dzieci i młodzieży w ramach Programu „Sport Wszystkich Dzieci”; 6) umowa nr 2019/0270/0305/UDot/72/DSW z dnia 7 maja 2019 r. dotycząca finansowania zadania publicznego ze środków budżetu państwa polegającego na wspieraniu procesu szkolenia zawodników kadry narodowej w przygotowaniach olimpijskich, igrzysk paraolimpijskich, igrzysk głuchych oraz mistrzostw świata i Europy w latach 2019 – działalność Zespołu Metodycznego; 7) umowa nr 2019/0208/0223/SubB/DSW z dnia 5 czerwca 2019 r. o dofinansowanie realizacji zadania publicznego ze środków FRKF – Program związany z organizowaniem i prowadzeniem działalności wspierającej i kontrolnej sportu młodzieżowego w obszarze badawczym i monitoringu; 8) umowa nr 2019/0221/0223/SubB/DSW z dnia 12 czerwca 2019 r. o dofinansowanie realizacji zadania publicznego ze środków FRKF – Program związany z organizowaniem i prowadzeniem działalności wspierającej i kontrolnej sportu młodzieżowego w obszarze procesu szkolenia; 9) umowa nr 2019/0403/0305/UDot/01/DS. z dnia 4 czerwca 2019 r. o finansowanie zadania publicznego ze środków budżetu państwa ukierunkowanego na wzmocnienie upowszechniania i promocji sportu oraz dbałość o kondycję zdrowotną dzieci i młodzieży – Narodowa Baza Talentów; 10) umowa nr 2019/0216/0223/SubB/DSW z dnia 5 czerwca 2019 r. o dofinansowanie realizacji zadania publicznego ze środków FRKF – Kolarskie Ośrodki Szkolenia Sportowego; 11) umowa nr 2019/0291/0223/SubB/DSW z dnia 24 lipca 2019 r. o dofinansowanie realizacji zadania publicznego ze środków FRKF – Ośrodki Hokeja na Lodzie; 12) umowa nr 2019/0325/0223/SubB/DS.-SKAUT/19/KK z dnia 18 września 2019 r. o dofinansowanie realizacji zadania publicznego ze środków finansowych FRKF polegającego na rozwijaniu sportu poprzez wspieranie przedsięwzięć z zakresu upowszechniania sportu dzieci i młodzieży w ramach Programu „SKAUT”.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że na trzech¹⁶ ze 165 zbadanych dokumentów księgowych zawarto informację z błędną kwotą dofinansowania z FRKF.

Ponadto w przypadku dwóch¹⁷ faktur w ewidencji został wprowadzony błędny numer dowodu księgowego.

Natomiast kontrola sprawozdań z realizacji umów o dofinansowanie wykazała, że w sprawozdaniu z realizacji umowy nr 2019/0199/0305/UDot/72/DSW z dnia 17 kwietnia 2019 r. odnośnie jednego dokumentu¹⁸ wpisano błędną datę jego wystawienia, a w sprawozdaniu z wykonania umowy nr 2019.0009/0305/UDot/DSW z dnia 6 lutego 2019 r. w przypadku jednej faktury¹⁹ został podany błędny numer dowodu.

Dyrektor Instytutu wyjaśniła, że powyższe błędy wynikały z omyłki pracownika.

W wyniku rozliczenia 12 umów o dofinansowanie zawartych na łączną kwotę 13.617.728,75 zł do zwrotu jako niewykorzystane środki przypisana została kwota 905.604,23 zł (w tym 694.518,23 zł, tj. ponad 47% dotacji z umowy o dofinansowanie dotyczącej realizacji zadań w ramach Programu SKAUT).

Pani Urszula Włodarczyk, Dyrektor Instytutu wyjaśniła, że powyższy zwrot *nastąpił na skutek nieprzystąpienia do programu 220 gmin w Polsce.*

(Dowód: akta kontroli str. 32-208, 233-260)

4. Stosowanie ustawowych procedur do czynności prawnych, o których mowa w art. 17 ust. 2 ustawy o instytutach badawczych.

Ustalono, że w związku z art. 17 ust. 2 ustawy o instytutach badawczych, Instytut nie dokonywał sprzedaży innym podmiotom, na podstawie umów prawa cywilnego, składników aktywów trwałych w drodze publicznego przetargu na podstawie art. 46 ust. 4 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych²⁰.

W roku 2019 Instytut zgodnie z decyzją Ministra Sportu i Turystyki²¹ przekazał nieodpłatnie mienie, używane do 31 grudnia 2018 r. przez Zakład Badań Antydopingowych, Polskiemu Laboratorium Antydopingowemu o wartości niemurzanych aktywów trwałych ogółem 9.293.247,36 zł.

(Dowód: akta kontroli str. 10-24, 200)

Obszar dotyczący działalności finansowej Instytutu oceniony został pozytywnie.

B. Organizacja i jakość pracy.

1. Kierunkowe plany tematyczne badań naukowych i prac rozwojowych oraz perspektywiczne kierunki działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej.

W 2019 r. Instytut realizował 19 tematów badawczych w ramach sześciu głównych kierunków tematów badań naukowych i prac rozwojowych, tj. krótkotrwale i odległe skutki zdrowotne uprawiania sportu, czynniki modyfikujące zdolności adaptacyjne organizmu do wysiłków fizycznych, zmiany homeostazy ustrojowej wywołane treningiem sportowym, somatyczne i biomechaniczne cechy zawodników różnych dyscyplin sportowych, psychologiczne

¹⁶ Faktura nr 20/06/19 z dnia 3 czerwca 2019 r., faktura nr F/000020/19 z dnia 8 kwietnia 2019 r., faktura nr 1902040144149 z dnia 6 lutego 2019 r.

¹⁷ Faktura nr 53/02/2019 z dnia 21 lutego 2019 r., faktura nr 17/B/07/2019 z dnia 16 lipca 2019 r.

¹⁸ Faktura nr 1134/19 z dnia 23 kwietnia 2019 r.

¹⁹ Faktura nr FV/13/10/2019/SI z dnia 11 października 2019 r.

²⁰ Dz. U. z 2020 r., poz. 1644.

²¹ Decyzja Ministra Sportu i Turystyki nr DP-WNW.081.4.2019 r. z dnia 2 stycznia 2019 r.

uwarunkowania osiągnięć sportowych oraz wykrywanie stosowania zabronionych środków farmakologicznych przez sportowców.

Zgodnie z art. 29 ust. 2 pkt 5 ustawy o instytutach badawczych oraz § 16 ust. 1 pkt 3 statutu Rada Naukowa pozytywnie zaopiniowała²² plany tematyczne badań naukowych i prac rozwojowych na rok 2019.

(Dowód: akta kontroli str. 10-24)

Zgodnie z art. 29 ust. 2 pkt 6 ustawy o instytutach badawczych oraz § 16 ust. 1 pkt 4 statutu Rada Naukowa zatwierdziła²³ perspektywiczne kierunki działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej Instytutu na lata 2015–2019, dotyczące głównie pozyskania warunków do realizacji lub do poprawy jakości realizacji działalności Instytutu. Zadania dotyczyły głównie pozyskania zasobów kadrowych i rzeczowych. Natomiast czynności w zakresie zarządzania Instytutem obejmowały głównie planowanie, pozyskanie warunków, realizację, motywowanie i ewaluację działań. W 2019 r. Dyrektor Instytutu wydał 29 zarządzeń dotyczących m.in. przeprowadzania naborów na stanowiska administracyjne i realizacji zadań powierzonych Instytutowi. Na ich podstawie powołano zespoły ds. realizacji zadań powierzonych Instytutowi na rok 2019, wprowadzono zmiany zasad odbywania podróży służbowych oraz używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością Instytutu, wprowadzono regulamin wyboru przedstawiciela pracowników w Instytucie, wprowadzono zmiany w regulaminie oceny pracowników naukowych i badawczo-technicznych w Instytucie.

(Dowód: akta kontroli str. 10-24, 200)

2. Roczny plan działalności Instytutu, w tym plan działalności statutowej.

Na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 1 ustawy o instytutach badawczych Dyrektor Instytutu ustalił w dniu 11 grudnia 2018 r. Plan działalności Instytutu na 2019 r., który został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Naukową²⁴.

Zgodnie z Planem działalności Instytutu na 2019 r. najważniejszym celem do realizacji w 2019 r. było zwiększenie potencjału naukowo-badawczego Instytutu Sportu. Cel miał być zrealizowany poprzez pozyskanie nowych pracowników ze stopniem naukowym dr hab. lub/i tytułem naukowym. Pozostałe cele to przygotowanie koncepcji rozwoju Instytutu Sportu na lata 2020–2024, upowszechnienie sportu dzieci i młodzieży, wspieranie przygotowań do igrzysk olimpijskich i paraolimpijskich, monitorowanie sprawności fizycznej dzieci i młodzieży oraz podnoszenie kompetencji kadr trenerskich.

(Dowód: akta kontroli str. 10-24)

3. Roczne sprawozdanie dyrektora z wykonania zadań.

Roczne sprawozdanie z działalności w roku 2019 sporządzone w czerwcu 2020 r., zostało pozytywnie zaopiniowane przez Radę Naukową²⁵ na podstawie art. 29 ust. 2 pkt 5 ustawy o instytutach badawczych. Powyższa uchwała wraz ze sprawozdaniem została przekazana do Ministerstwa Sportu pismem z dnia 30 czerwca 2020 r.

Zgodnie ze sprawozdaniem z działalności w 2019 r. Instytut zrealizował swoje cele poprzez m.in. wzmocnienie potencjału kadrowego, tj. zatrudnienie psychologa w Zakładzie Nauk Społecznych w stopniu doktora, zatrudniono jedną osobę w grupie pracowników inżynierjno-

²² Uchwałą nr 7/2019 z dnia 28 marca 2019 r.

²³ Uchwałą nr 1 z dnia 16 lipca 2015 r.

²⁴ Uchwałą nr 34/2018 z dnia 11 grudnia 2018 r.

²⁵ Uchwałą nr 9/2020 z dnia 29 czerwca 2020 r.

technicznych w Zakładzie Fizjologii, jeden pracownik został awansowany na stanowisko adiunkta, jeden pracownik rozpoczął procedurę uzyskania stopnia naukowego profesora, a czworo pracowników z zespołu naukowo-badawczego realizowało przewody doktorskie, z których dwa zakończyły się w 2019 r. obroną pracy doktorskiej. W zakresie upowszechnienia sportu dzieci i młodzieży realizowane były takie programy jak „Szkolny Klub Sportowy”, „Sport Wszystkich Dzieci” czy „Team100”. W ramach podnoszenia kompetencji kadr trenerskich w 2019 r. przeprowadzono 21 szkoleń w ramach „Akademii trenerskiej”, w której udział wzięło 864 uczestników. Natomiast „Koncepcja rozwoju Instytutu Sportu na lata 2020–2024” została przyjęta uchwałą Rady Naukowej nr 08/2020 z dnia 14 maja 2010 r.

(Dowód: akta kontroli str. 10-24, 200)

4. Kompleksowa ocena jakości i kategoria naukowa Instytutu.

W wyniku kompleksowej oceny jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostki naukowej, o której mowa w art. 42 i 47 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki²⁶, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznało Instytutowi w 2017 r. kategorię „B”²⁷.

Ustalono, że w 2019 r. Instytut realizował działania mające na celu potwierdzenie kategorii „B” w najbliższej kompleksowej ocenie jakości ww. działalności. Działania te obejmowały zwiększenie potencjału naukowego oraz badawczo-rozwojowego w zakresie przeprowadzenia naborów na stanowiska naukowe, badawczo-techniczne i inżynieryjno-techniczne oraz pozyskanie dotacji inwestycyjnych na zakup sprzętu badawczego, jak również zwiększenie liczby publikacji naukowych pracowników naukowych i badawczo-rozwojowych Instytutu.

(Dowód: akta kontroli str. 10-24)

Obszar organizacji i jakości pracy Instytutu oceniony został pozytywnie.

C. Jakość zarządzania.

1. Instrumenty wspierające jakość zarządzania.

W Instytucie stosowane były następujące normy zarządzania jakością:

- PN-EN ISO/IEC 17025 obowiązujący w Zakładzie Biochemii oraz Zespole Badań Sprzętu i Infrastruktury,
- PN-EN ISO/IEC 17065 obowiązujący w Zespole Certyfikacji.

Ponadto Instytut kontynuował w 2019 r., rozpoczęte w roku poprzednim działania mające na celu wprowadzenie zmian w:

- regulaminie organizacyjnym w zakresie wprowadzenia nowej struktury organizacyjnej, w celu bardziej efektywnej pracy Instytutu;
- regulaminie wynagradzania, poprzez wprowadzenie wyższego poziomu wynagrodzeń, co miało na celu poprawę warunków pracy, poszczególnych grup pracowniczych Instytutu;
- regulaminie oceny pracowników naukowych i badawczo-technicznych zatrudnionych w Instytucie w zakresie doprecyzowania kategorii pracowników podlegających ocenie oraz czasu dokonania oceny.

²⁶ Dz. U. z 2016 r. poz. 2045, z późn. zm.

²⁷ Kategoria B – poziom zadowalający, z rekomendacją wzmocnienia działalności naukowej, badawczo-rozwojowej lub stymulującej innowacyjność gospodarki.

Ponadto w 2019 r. odbyło się pięć kolegiów, podczas których kierownicy komórek organizacyjnych byli informowani o wytycznych związanych z zapewnieniem rozwoju naukowego, badawczo-wdrożeniowego oraz gospodarczego Instytutu, jak również komunikowali o postępach wdrażania powyższych wytycznych.

W ramach wspierania rozwoju naukowego odbyło także się pięć kolegiów naukowych, podczas których pracownicy naukowcy prezentowali przygotowania dotyczące przewodów doktorskich lub przygotowania do obrony prac doktorskich.

Trzy jednostki organizacyjne Instytutu posiadały akredytację Polskiego Centrum Akredytacji (PCA), tj. Zespół Certyfikacji w zakresie certyfikacji wyrobów sportowych i placów zabaw, Zakład Biochemii posiadający akredytację w zakresie procedur biochemicznych oraz Zespół Badań Sprzętu i Infrastruktury w zakresie nawierzchni stadionów i obiektów sportowych.

(Dowód: akta kontroli str. 30-31)

2. Struktura organizacyjna Instytutu oraz akty wewnętrzne.

2.1. Statut Instytutu.

W okresie objętym kontrolą w Instytucie obowiązywał statut Instytutu Sportu – Państwowego Instytutu Badawczego²⁸, który został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego.

(Dowód: akta kontroli str. 200)

2.2. Regulamin organizacyjny Instytutu.

W okresie objętym kontrolą w Instytucie obowiązywał regulamin organizacyjny z dnia 12 grudnia 2018 r.²⁹

W powyższym regulaminie zawarto schemat organizacyjny Instytutu przedstawiający podział jednostki na pionów oraz przyporządkowanie komórek organizacyjnych do pionów, podział funkcji członków dyrekcji w zakresie kierowania, nadzoru i koordynacji wewnętrznej, stanowiący załącznik do ww. regulaminów.

W trakcie kontroli ustalono, że w schemacie organizacyjnym stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 35/2018 Dyrektora Instytutu w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego ujęto komórki organizacyjne i stanowiska, które nie funkcjonowały w Instytucie, tj. stanowisko sekretarza naukowego, zespół konstrukcji i innowacji, zakład biologii i genetyki sportowej, dział wydawnictw, archiwum zakładowe. Na wykazie przedłożonym przez Instytut w zakresie komórek organizacyjnych i przypisanych do nich pracowników brak było ww. komórek oraz stanowiska sekretarza naukowego.

Jak wynika z wyjaśnień złożonych przez Dyrektora Instytutu, *z uwagi na stan zatrudnienia w Instytucie nie wszystkie komórki organizacyjne mają zapewnioną obsadę pracowników. Z tego względu Instytut planuje przeprowadzenie reorganizacji w celu optymalizacji struktury organizacyjnej i dostosowanie jej do aktualnego stanu zatrudnienia.*

²⁸ Statut wprowadzony uchwałą Rady Naukowej nr 17/2017 z dnia 8 czerwca 2017 r. w sprawie uchwalenia zmian statutu Instytutu Sportu oraz uchwalenia tekstu jednolitego statutu Instytutu Sportu, a także zatwierdzonego przez Ministra Sportu i Turystyki w dniu 20 czerwca 2017 r.

²⁹ Wprowadzony z dniem 1 stycznia 2019 r. zarządzeniem nr 35/2018 Dyrektora Instytutu z dnia 12 grudnia 2018 r. oraz na podstawie § 16 ust. 1 pkt 6 statutu pozytywnie zaopiniowany przez Radę Naukową uchwałą nr 30/2018 w dniu 11 grudnia 2018 r.

Dnia 27 listopada 2019 r. został odwołany Zastępca Dyrektora ds. Organizacji i Rozwoju. Do końca roku 2019 r. stanowisko to pozostało nieobsadzone. Jak wyjaśniła Dyrektor Instytutu *obowiązki te, wykonywane były bezpośrednio przez Dyrektora Instytutu.*

(Dowód: akta kontroli str. 200, 210-212, 219-224)

2.3. Regulamin pracy Instytutu.

W okresie objętym kontrolą w Instytucie obowiązywał Regulamin pracy z 17 czerwca 2016 r.³⁰

W 2019 r. w Instytucie zawarto z 28 pracownikami *Porozumienia zmieniające warunki pracy i/lub płacy*, w tym z 18 dotyczące dodatku do wynagrodzenia. Przyznane dodatki do wynagrodzenia związane były z wykonywaniem dodatkowych zadań lub zwiększeniem zakresu obowiązków służbowych.

(Dowód: akta kontroli str. 200)

Zgodnie z § 15 ust. 2 Regulaminu pracy w Instytucie przewidziane były trzy systemy pracy:

- podstawowy system pracy, w którym czas pracy wynosił 8 godzin na dobę i przeciętnie 40 godzin tygodniowo w pięciodniowym tygodniu pracy;
- zadaniowy czas pracy, w którym czas pracy stanowił czas niezbędny do wykonania powierzonych zadań;
- równoważny czas pracy, w którym czas pracy przedłużony w poszczególnych dniach do 12 godzin, odpowiednio skrócono dobowy wymiar czasu pracy w niektórych dniach lub udzielono dni wolne od pracy w taki sposób, aby norma czasu pracy wynosiła przeciętnie 40 godzin w tygodniu pracy.

Pracownicy Instytutu w 2019 r. zatrudnieni byli w ramach podstawowego systemu pracy z wyjątkiem pięciu pracowników, którzy mieli zadaniowy czas pracy.

Na podstawie § 15 ust. 17–20 Regulaminu pracy w Instytucie wykonywano pracę w godzinach nadliczbowych. W 2019 r. stwierdzono 34 takich przypadków obejmujących łącznie ponad 38 godzin. Ustalono, że pracownicy wykonywali pracę w godzinach nadliczbowych w przypadkach podyktowanych szczególnymi potrzebami pracodawcy, np. przygotowanie dokumentacji w terminie ustawowym, wykonanie badań diagnostyczno-wdrożeniowych na zawodach, zgrupowaniach oraz sporządzanie raportów, obsługa pokoi gościnnych lub organizacja konferencji i szkoleń. W 2019 r. w Instytucie nie stwierdzono przekroczenia limitu nadgodzin³¹.

Zgodnie z § 18 ust. 1 Regulaminu pracy czas pracy pracowników zatrudnionych w Przychodni Przyzakładowej i Sportowo-Lekarskiej w przyjętym okresie rozliczeniowym, nie mógł przekraczać 7 godzin i 35 minut na dobę i przeciętnie 37 godzin i 55 minut na tydzień. Nie stwierdzono przekroczenia powyższego limitu w Instytucie w 2019 r.

(Dowód: akta kontroli str. 29-30, 261, 264-265, 268-271)

Zgodnie z § 19 Regulaminu pracy w Instytucie stosowano karty magnetyczne w celu potwierdzenia przybycia do pracy oraz wyjścia z pracy. Z 60 zbadanych raportów czasu i obecności pracowników Instytutu³², w trzech przypadkach zaewidencjonowano brak rejestracji wejścia i wyjścia pracownika, a w jednym przypadku brak wyjścia pracownika.

³⁰ Regulamin pracy wprowadzony zarządzeniem Dyrektora Instytutu nr 25/2016 z dnia 17 czerwca 2016 r., zmieniony zarządzeniem Dyrektora Instytutu nr 4/2018 z 1 lutego 2018 r.

³¹ Limit, określony w Regulaminie pracy, wynosił 150 godzin w roku kalendarzowym.

³² Zgodnie z badaną próbą raportów za dzień 7–9 października 2019 r.

Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektor Instytutu *pracownik, u którego brakuje wyjścia omyłkowo wychodząc z pracy nie „odbił” prawidłowo karty, natomiast pracownik który nie ma zaewidencjonowanego wejścia i wyjścia do pracy świadczył pracę w formie telepracy.*

Należy zauważyć, że powyższego przypadku telepracy nie odnotowano w systemie.

(Dowód: akta kontroli str. 200, 213-218)

W trakcie kontroli ustalono, iż w załączniku do Regulaminu pracy – Karta obiegu zawarto nieaktualną informację odnośnie komórki organizacyjnej Instytutu, tj. w karcie obiegu wyszczególniono „kasę zapomogowo-pożyczkową”, która w regulaminie organizacyjnym IS-PIB nie została wyodrębniona.

(Dowód: akta kontroli str. 200)

2.4. Regulamin wynagradzania pracowników.

Zasady wynagradzania, wypłacania dodatków do wynagrodzeń oraz premiowania pracowników w 2019 r. były określone w regulaminie wynagradzania wprowadzonym 26 lutego 2016 r.³³ zmienionym zarządzeniem nr 2/2019 17 stycznia 2019 r.³⁴

Zgodnie z załącznikiem nr 4 do regulaminu wynagradzania Zastępca Dyrektora i Główny Księgowy nie otrzymywali dodatku funkcyjnego.

Zgodnie z załącznikiem nr 5 do regulaminu wynagradzania „Regulamin premiowania pracowników Instytutu Sportu” do premii uprawnieni byli wszyscy pracownicy Instytutu. Premia miała charakter uznaniowy, indywidualny i była przyznawana za terminowe i staranne wykonywanie wyznaczonych zadań. Premia mogła być przyznana m.in. za wykonywanie zadań indywidualnych dodatkowych zleconych przez kierownika lub bezpośrednio przez dyrektora. W 2019 r. przyznano roczne premie uznaniowe dla 53 pracowników Instytutu, m.in. za prowadzenie projektów naukowych, za współpracę z organami kontrolującymi Instytut oraz za terminowe i dbałe wykonywanie zadań.

Zgodnie z załącznikiem nr 6 do regulaminu wynagradzania „Regulamin Nagród Dyrektora” regulamin objął wszystkich pracowników Instytutu. Nagroda miała charakter uznaniowy i była przyznawana przez Dyrektora Instytutu. Nagroda przyznawana była dla wyróżniających się pracowników, w szczególności za szczególne osiągnięcia naukowe, wykonywanie dodatkowych zadań oraz za przedterminowe i wysokojakościowe wykonywanie zadań planowanych. W ramach ww. regulaminu przyznano pięć nagród za dodatkowe obowiązki związane np. z organizacją konferencji oraz za wysokojakościowe wykonywanie obowiązków.

(Dowód: akta kontroli str. 200)

2.5. Regulamin zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

W okresie objętym kontrolą w Instytucie obowiązywał regulamin zakładowego funduszu świadczeń socjalnych wprowadzony 8 marca 2016 r.³⁵

(Dowód: akta kontroli str. 200)

³³ Regulamin wynagradzania wprowadzony zarządzeniem Dyrektora Instytutu nr 3/2016 z dnia 26 lutego 2016 r.

³⁴ Zarządzenie Dyrektora Instytutu nr 2/2019 z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie zmiany Regulaminu wynagradzania.

³⁵ Zarządzenie nr 4/2016 z dnia 2 marca 2016 r. Dyrektora Instytutu Sportu, w sprawie zmiany Regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, zmienione zarządzeniem Dyrektora Instytutu Sportu nr 5/2018 z dnia 1 lutego 2018 r.

2.6. Regulamin zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej, a także zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych.

Regulamin zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej, a także zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych Instytutu Sportu – Państwowego Instytutu Badawczego obowiązujący w IS – PIB w 2019 r. został wprowadzony zarządzeniem Dyrektora Instytutu nr 51/2016 w dniu 16 listopada 2016 r.³⁶

(Dowód: akta kontroli str. 200)

2.7. Regulacje dotyczące zasad korzystania z pokoi gościnnych.

W wyniku kontroli ustalono, że w 2019 r. Zastępca Dyrektora oraz pracownicy naukowcy Instytutu korzystali z pokoi gościnnych Instytutu, na podstawie zawartych umów najmu pokoi gościnnych w Instytucie. Uiszczali oni opłatę z tytułu czynszu najmu w różnej wysokości w zależności od powierzchni wynajmowanych pokoi.

Zgodnie z zarządzeniem nr 3/2016 z dnia 26 lutego 2016 r. w sprawie dokonania zmian w Regulaminie Wynagradzania Instytutu³⁷, wprowadzono możliwość stosowania dodatku mieszkaniowego dla pracowników Instytutu. W 2019 r. nie były wypłacane dodatki mieszkaniowe dla pracowników Instytutu Sportu.

(Dowód: akta kontroli str. 200, 231-232)

3. Stan i struktura zatrudnienia.

Zmiany stanu i struktury zatrudnienia w Instytucie w 2019 r. w stosunku do 2018 r. przedstawiono w poniższym zestawieniu:

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2018 r.	31.12.2019 r.
I.	Stan zatrudnienia ogółem, w tym:	87	68
	Pracownicy naukowcy, w tym:	28	19
	- na stanowisku profesora,	0	0
1.	- na stanowisku profesora instytutu,	7	6
	- na stanowisku adiunkta,	11	9
	- na stanowisku asystenta.	10	4
2.	Pracownicy badawczo-techniczni.	2	2
3.	Pracownicy inżynieryjno-techniczni.	14	25
4.	Pracownicy administracyjno-ekonomiczni.	31	29
5.	Pracownicy biblioteczni i pracownicy dokumentacji naukowej.	0	0
6.	Pracownicy na stanowiskach robotniczych.	2	3
7.	Pracownicy na stanowiskach obsługi i innych.	0	0

W roku 2019 liczba osób zatrudnionych w Instytucie w stosunku do roku 2018 r. uległa zmniejszeniu o 19 osób, w tym pracowników naukowych o dziewięć osób, co wiązało się z wydzieleniem z Instytutu Zakładu Badań Antydopingowych.

Zgodnie z § 28 regulaminu organizacyjnego w Instytucie w 2019 r. był zatrudniony Pełnomocnik ds. jakości. Do zakresu działania pełnomocnika zgodnie z regulaminem

³⁶ Regulamin został pozytywnie zaopiniowany w dniu 7 września 2016 r. przez Radę Naukową uchwałą nr 38/2016.

³⁷ Regulamin został zmieniony zarządzeniem Dyrektora Instytutu nr 2/2019 z dnia 17 stycznia 2019 r., jedynie w zakresie załącznika nr 2 do ww. zarządzenia.

organizacyjnym należały m.in. zadania: określenie polityki jakości; planowanie, koordynowanie, organizacja, wdrożenie i utrzymanie systemu zapewnienia jakości oraz monitorowanie skuteczności tego systemu w jednostkach Instytutu; zarządzanie programem audytów wewnętrznych; koordynacja prac związanych z opracowywaniem planów, sprawozdań oraz ankiet w zakresie informacji dot. akredytowanej działalności określonej w zakresach akredytacji funkcjonujących w Instytucie; współpraca przy organizowaniu przeglądów zarządzania; opracowywanie wniosków związanych z przedłużeniem akredytacji, rozszerzeniem i uaktualnieniem zakresu akredytacji; analiza zmian w dokumentach wydawanych przez jednostkę akredytującą, a związanych z działaniem laboratoriów badawczych.

(Dowód: akta kontroli str. 200)

Zgodnie z Planem działalności Instytutu założono pozyskanie nowych pracowników naukowych ze stopniem doktora habilitowanego lub tytułem naukowym. Zgodnie z art. 43 ust. 7 ustawy o instytutach badawczych, zatrudnienie pracownika naukowego powinno być poprzedzone konkursem. Zgodnie z § 18–29 statutu określono zasady dotyczące ogłoszenia i przeprowadzenia konkursu na stanowisko pracownika naukowego Instytutu. Jednakże w 2019 r. nie przeprowadzono żadnego konkursu na stanowiska naukowe. Jak wyjaśniła Dyrektor Instytutu, *zwiększenie potencjału naukowo-badawczego zostało zrealizowane poprzez zatrudnienie psychologa w Zakładzie Naukowo Społecznych w stopniu doktora, jednej osoby w grupie pracowników inżyniersko-technicznych w Zakładzie Fizjologii, jednego pracownika awansowano na stanowisko adiunkta, jeden pracownik rozpoczął procedurę uzyskania stopnia naukowego profesora, a czworo pracowników z zespołu naukowo-badawczego realizowało przewody doktorskie z czego dwa zakończyły się w 2019 r. obroną pracy doktorskiej, pracownicy (...) podnosząc własne kwalifikacje wzmocnili potencjał naukowy.*

(Dowód: akta kontroli str. 10-24, 200)

4. Zawieranie umów cywilnoprawnych, w tym z własnymi pracownikami.

Zgodnie z wykazem umów cywilnoprawnych zawarto w 2019 r. 415 umów z osobami spoza Instytutu na łączną kwotę 2.001.368,20 zł oraz 12 umów z pracownikami Instytutu na łączną kwotę 11.559,34 zł. W trakcie kontroli zbadano 24 losowo wybrane umowy zlecenie. Sposób postępowania przy zawieraniu umów cywilnoprawnych określono w zarządzeniu w sprawie ustalenia zasad i trybu zawierania i rozliczania przez Instytut Sportu umów cywilnoprawnych, prowadzenia Centralnego Rejestru Umów³⁸.

Ustalono, że przed zawarciem umowy sporządzano wnioski będące podstawą zawarcia umów cywilnoprawnych. Sposób zawierania umów był zgodny z obowiązującymi wewnętrznymi procedurami. Stwierdzono jednak, że w 16³⁹ z 24 badanych umów nie podano pełnej nazwy umowy, tj. „umowa zlecenie”, wbrew zapisom zarządzenia Dyrektora Instytutu nr 8/2017 z dnia 8 lutego 2017 r.

Dyrektor Instytutu wyjaśniła, że *zatytułowanie umowy „umowa zlecenia”, czy też „umowa o świadczenie usług” ma wyłącznie charakter informacyjny i nie przesądza o poprawności danej umowy. O charakterze i typie danej umowy decyduje jej treść i cel, a nie jej nazwa. (...)*

³⁸ Zarządzenie Dyrektora Instytutu nr 8/2017 z dnia 8 lutego 2017 r., zmienione zarządzeniem Dyrektora Instytutu Sportu nr 16/2017 z dnia 22 marca 2017 r.

³⁹ Umowy nr: 01/01/19/OFK/UZ, 12/01/19/IS-PIB/UZ, 01/01/19/IS-PIB/UZ, 07/01/19/IS-PIB/UZ, 05/04/19/IS-PIB/UZ, 03/04/19/ZM/UZ, 05/04/19/ZM/UZ, 06/04/19/IS-PIB/UZ, 01/05/19/IS-PIB/UZ, 01/07/19/KOSS/UZ, 06/01/19/IS-PIB/UZ, 01/07/19/SKS/UD, 18/09/19/OSMH/UZ, 41/10/19/OSMH/UZ, 02/09/19/AZ/UZ, 23/12/19/OSMH/UZ.

Z punktu widzenia ważności umowy i dokonywanych rozliczeń z kontrahentami nazwa umowy nie ma żadnego znaczenia, stąd też niekiedy w umowach, których stroną jest Instytut, nazwa nie jest wpisywana.

W wyniku kontroli ustalono, że pracownicy Instytutu, z którymi zawarto umowy zlecenie, wykonywali w ramach umów zadania spoza zakresu ich obowiązków.

(Dowód: akta kontroli str. 200, 229-230)

5. Umowy o zakazie prowadzenia działalności konkurencyjnej oraz podejmowanie dodatkowego zatrudnienia przez pracowników.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o instytutach badawczych Dyrektor, jego zastępcy oraz główny księgowy nie prowadzili działalności konkurencyjnej wobec Instytutu.

Zgodnie z art. 47 ust. 2 ustawy o instytutach badawczych Dyrektor i zastępcy Dyrektora nie podejmowali w 2019 r. dodatkowego zatrudnienia oraz nie prowadzili działalności gospodarczej.

Ustalono, że w Instytucie podpisano umowy o zakazie konkurencji z: 19 pracownikami naukowymi, dwoma pracownikami badawczo-technicznymi oraz 14 pracownikami inżynierjno-technicznymi, zgodnie z art. 47 ust. 5 ustawy o instytutach badawczych.

Natomiast czterech z 19 pracowników naukowych złożyło wnioski o wykonywanie dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy lub prowadzili w 2019 r. działalność gospodarczą, zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy o instytutach badawczych. Powyższe osoby posiadały zgodę dyrektora na ww. działalność. Zgodnie z art. 47 ust. 5 i 6 ustawy o instytutach badawczych pracownicy naukowcy w 2019 r. nie prowadzili działalności konkurencyjnej.

(Dowód: akta kontroli str. 200, 261)

6. Rada Naukowa Instytutu oraz jej działalność.

Zgodnie z § 15 ust. 1 statutu Rada Naukowa powinna liczyć 14 członków: siedmiu pracowników naukowych i badawczo-technicznych Instytutu oraz siedem osób niebędących pracownikami Instytutu. W 2019 r. zmienił się skład osobowy Rady Naukowej, w związku z wydzieleniem Zakładu Badań Antydopingowych – osoba wchodząca w skład Rady Naukowej przestała być pracownikiem Instytutu Sportu. W związku z powyższym po przeprowadzonych w dniu 28 marca 2019 r. wyborach skład Rady Naukowej został uzupełniony.

Rada Naukowa w 2019 r. podjęła 27 uchwał, dotyczących zadań regulowanych art. 29 ust. 2 ustawy o instytutach badawczych oraz w § 16 statutu, w tym m.in. uchwały dotyczące: opinii o sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy 2018, o podziale zysku za rok 2018, o planie finansowym za rok 2019, o sprawozdaniu Dyrektora Instytutu z wykonania zadań za rok 2018, o powołaniu Komisji do oceny wniosków na badania naukowe i prace rozwojowe przeznaczone do realizacji na rok 2020 oraz odbioru sprawozdań z tematów naukowych realizowanych w 2019 r.

Rada Naukowa w 2019 r. spełniała ww. wymagania dotyczące liczebności jej członków oraz podejmowała uchwały będące w zakresie jej obowiązków.

(Dowód: akta kontroli str. 200)

7. Okresowe oceny dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych i badawczo-technicznych.

Pracownicy naukowcy i badawczo-techniczni, zgodnie z art. 44 ust. 4 i art. 50 ustawy o instytutach badawczych, podlegają okresowym ocenom dorobku naukowego i technicznego dokonywanym przez Radę Naukową Instytutu, nie rzadziej niż raz na 4 lata. Zgodnie z art. 29 ust. 2 pkt 12, art. 44 ust. 4 oraz art. 50 ustawy o instytutach badawczych ustanowiony został regulamin oceny pracowników zatrudnionych na stanowiskach naukowych oraz na stanowiskach badawczo-technicznych w Instytucie Sportu⁴⁰, zmieniony zarządzeniem z dnia 11 grudnia 2019 r.⁴¹.

W roku 2019 nie była przeprowadzana ocena pracowników naukowych i badawczo-technicznych. Ostatnia taka ocena była przeprowadzana 19 lipca 2017 r. W celu dokonania oceny pracowników za okres 2017–2020, została powołana Komisja ds. Oceny Kadry Naukowej i Badawczo-Technicznej Instytutu Sportu⁴².

(Dowód: akta kontroli str. 29, 200)

8. Komisja dyscyplinarna i rzecznik dyscyplinarny.

Zgodnie z art. 55 ust. 1 i 7 ustawy o instytutach badawczych Komisja dyscyplinarna w Instytucie pochodzi z wyboru, którego tryb określa statut Instytutu, a kadencja komisji trwa 4 lata.

W 2019 r. w Instytucie funkcjonowała komisja dyscyplinarna, której członkowie zostali wybrani w dniu 12 stycznia 2015 r. Nowa komisja dyscyplinarna została powołana 25 lutego 2020 r., tj. ponad rok po upływie 4-letniej kadencji, wynikającej z art. 55 ust. 7 ustawy o instytutach badawczych. Dyrektor Instytutu wyjaśniła, że powyższe *wynikło z uwagi na brak spraw dyscyplinarnych mogących być przedmiotem zainteresowania ww. komisji na przestrzeni ostatnich lat, z uwagi na przeoczenie nie powołano nowej Komisji tuż po upływie kadencji poprzedniej komisji.*

Rzecznika dyscyplinarnego w Instytucie, zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy o instytutach badawczych, powołuje Rada Naukowa, spośród pracowników naukowych posiadających co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego. Jego kadencja, zgodnie z art. 57 ust. 4 ustawy o instytutach badawczych, trwa 4 lata. Rzecznik dyscyplinarny w Instytucie został powołany przez Radę Naukową Instytutu w dniu 1 marca 2018 r.⁴³ Osoba powołana przez Radę Naukową na rzecznika dyscyplinarnego posiadała tytuł doktora habilitowanego profesora nadzwyczajnego.

(Dowód: akta kontroli str. 200)

9. Procedury udzielania zamówień publicznych oraz ich zgodność z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych.

W 2019 r. w Instytucie procedury udzielania zamówień publicznych, nieobjętych przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁴⁴, były ustalone w Regulaminie udzielania zamówień publicznych w Instytucie Sportu⁴⁵.

⁴⁰ Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 4/2013 z dnia 14 marca 2013 r. Dyrektora Instytutu.

⁴¹ Zarządzenie nr 26/2019 z dnia 11 grudnia 2019 r. Dyrektora Instytutu.

⁴² Uchwała Rady Naukowej Instytutu Sportu nr 26/2019 z dnia 5 grudnia 2019 r.

⁴³ Uchwałą nr 8/2018 z dnia 1 marca 2018 r.

⁴⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, z późn. zm., dalej: „ustawa pzp”.

⁴⁵ Wprowadzony zarządzeniem Dyrektora Instytutu nr 48/2016 z dnia 18 października 2016 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu zamówień publicznych, zmieniony zarządzeniem Dyrektora Instytutu Sportu nr 16/2017 z dnia 22 marca 2017 r.

W ramach kontroli zbadano pięć losowo wybranych zamówień (udzielonych na łączną kwotę 973.983,40 zł) z 17 zamówień publicznych udzielonych w 2019 r. na łączną kwotę 3.482.898,98 zł. Wszystkie zbadane postępowania przeprowadzone były w trybie przetargu nieograniczonego. Kontrola wykazała, że w ramach badanych postępowań:

- dopełniono obowiązki ustawowe określone w art. 11 ustawy pzp w zakresie zamieszczenia ogłoszeń o przetargu w Biuletynie Zamówień Publicznych;
- udokumentowano dowody zamieszczenia ogłoszenia (art. 11a ustawy pzp);
- osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia złożyły oświadczenia, stosownie do art. 17 ust. 2 ustawy pzp, o braku okoliczności, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy pzp;
- specyfikacje istotnych warunków zamówienia w badanych postępowaniach zostały sporządzone według art. 36 ust 1 ustawy pzp;
- protokoły w badanych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego sporządzono i przechowywano wraz z załącznikami w jednostce kontrolowanej odpowiednio zgodnie z art. 96 ust. 1 oraz art. 97 ust. 1 ustawy pzp. Protokoły zawierały wszystkie niezbędne elementy wskazane w ww. ustawie.

Zgodnie z art. 98 ust. 1 i 2 ustawy pzp Instytut sporządził roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach za rok 2019. Przekazanie powyższego sprawozdania Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych nastąpiło 4 marca 2020 r., tj. po terminie wynikającym z ww. artykułu z uwagi na problemy techniczne Urzędu Zamówień Publicznych, uniemożliwiające złożenie dokumentu w dniu 1 marca 2020 r.

(Dowód: akta kontroli str. 200)

Z uwagi na stwierdzone naruszenie art. 55 ustawy o instytutach badawczych poprzez brak powołania nowego składu komisji dyscyplinarnej przez ponad rok od upływu kadencji poprzedniej komisji, obszar jakości zarządzania Instytutem został oceniony pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości.

Ponadto stwierdzone uchybienia dotyczyły niespójności w regulaminach wewnętrznych, braku użycia karty wejściowej przez pracownika oraz braku adnotacji w systemie o telepracy jednego pracownika. Stwierdzono również uchybienia przy zawieraniu umów cywilnoprawnych, polegające na wskazaniu w umowie zlecenie niestosowanie wzoru umowy zlecenie określonej w załączniku do zarządzenia Dyrektora Instytutu nr 8/2017 z dnia 8 lutego 2017 r.

IV. Realizacja zaleceń pokontrolnych z poprzedniej kontroli przeprowadzonej przez Ministra Sportu i Turystyki.

W wystąpieniu pokontrolnym⁴⁶ z kontroli przeprowadzonej w Instytucie w 2017 r. w zakresie działalności finansowej, organizacji i jakości pracy oraz jakości zarządzania Instytutem Sportu w 2016 r., sformułowanych zostało dziewięć zaleceń, z których wszystkie dotyczące Instytutu zostały zrealizowane.

(Dowód: akta kontroli str. 25-27)

⁴⁶ Z dnia 19 stycznia 2018 r.

Zalecenia i wnioski

Na podstawie ustaleń zawartych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym, wnoszę o:

- 1) powoływanie Komisji dyscyplinarnej w terminie wynikającym z art. 55 ust. 7 ustawy o instytutach badawczych,
- 2) dostosowanie regulacji wewnętrznych do struktury organizacyjnej Instytutu,
- 3) zapewnienie prawidłowej rejestracji czasu pracy pracowników IS – PIB.

Pouczenie

Na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Zgodnie z art. 49 ww. ustawy zobowiązuje Instytut Sportu – Państwowy Instytut Badawczy w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego do przekazania informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach: jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Minister Kultury,

Dziedzictwa Narodowego i Sportu

Z upoważnienia
MINISTRA KULTURY
DZIEDZICTWA NARODOWEGO I SPORTU
.....
Anna Krupka
Sekretarz Stanu

